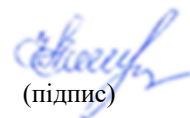

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ**

До захисту допустити:

(підпис)

**В.о. зав. кафедри
Анна ЧЕЧЕЛЬ**
(ПБ завідувача кафедри)
30 травня 2023 р.

**«ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ
У ПЕРІОД ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ»**

Кваліфікаційна робота
здобувача вищої освіти першого
(бакалаврського) рівня вищої 073
Менеджмент
освітньо-професійної програми
Муніципальний менеджмент
Рибка Данило Сергійович
Науковий керівник:
Зелінська Марина Ігорівна, кандидат
політичних наук, доцент, доцент
кафедри публічного управління та
адміністрування

Рецензент: **Чернишов Олександр
Юрійович**, к.е.н., доцент кафедри
економіки та бізнес-технологій,
Національний авіаційний університет

Кваліфікаційна робота захищена
з оцінкою відмінно 95 (А)
Секретар ЕК
«16» червня 2023 р.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський)
Шифр та назва спеціальності _____ 073 Менеджмент
Освітньо-професійна програма _____ Муніципальний менеджмент

ЗАТВЕРДЖУЮ

(підпис)

В.о. завідувача кафедри
д.е.н., професор
Анна ЧЕЧЕЛЬ
(ПП завідувача кафедри)
30 травня 2023 р.

ПЛАН ВИКОНАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

Рибка Данило Сергійович

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи **«ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ У ПЕРІОД ПІСЛЯВОЄННОЇ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ»**

керівник роботи _____ Зелінська Марина Ігорівна, кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри публічного управління та адміністрування
затверджені наказом вищого навчального закладу від «23» лютого 2023 року
№30

2. Строк подання студентом роботи _____ 20.05.2023 р.

3. Вихідні дані до роботи (мета, об'єкт, предмет)

Мета роботи — дослідження умов та шляхів для розвитку територіальної громади у період післявоєнної відбудови України.

Об'єктом дослідження є окрема територіальна громада, а предметом дослідження є процес відбудови, який відбудеться на даній території після війни. Предметом дослідження є теоретико-методологічні та практичні аспекти планування розвитку територіальної громади у період післявоєнної відбудови України.

4. Зміст роботи (перелік питань, які потрібно розробити)

Розділ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСНОВ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Розділ 2. ПЛАНИ ВІДНОВЛЕННЯ ІНШИХ КРАЇН

Розділ 3. РЕАЛІЗАЦІЯ ПЛАНУ РОЗВИТКУ ТА ВІДНОВЛЕННЯ НА ПРИКЛАДІ ОКРЕМОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ТА АДАПТАЦІЯ ІНШИХ ПЛАНІВ

5. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Зелінська М. І., к. політ.н., доцент	07.04.2023	07.04.2023
2	Зелінська М. І., к. політ.н., доцент	10.05.2023	10.05.2023

6. Дата видачі завдання «07» квітня 2023 р.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітки
1.	Погодження теми кваліфікаційної роботи	01-07.04.2023	
2.	Складання та погодження плану кваліфікаційної роботи	07.04.2023	
3.	Написання Вступу та 1 розділу кваліфікаційної роботи	02-12.05.2023	
4.	Написання 2 розділу кваліфікаційної роботи	15-22.05.2023	
5.	Написання Висновків та оформлення списку літератури, додатків	22-26.05.2023	
6.	Подання завершеної кваліфікаційної роботи на кафедру	29.05.2023	

Здобувач

(підпис)

Данило РИБКА
(власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Науковий керівник роботи

(підпис)

Марина ЗЕЛІНСЬКА
(власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

ЗМІСТ

ВСТУП5

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСНОВ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД8

- 1.1 Підходи до трактування сутності поняття «територіальна громада»8
- 1.2 Аналіз впровадження реформи місцевого самоврядування в Україні12
- 1.3 Роль територіальної громади у становленні системи місцевого самоврядування16

РОЗДІЛ 2. ПЛАНИ ВІДНОВЛЕННЯ ІНШИХ КРАЇН22

- 2.1 Відновлення Франції та Польщі після другої світової війни22
- 2.2 Відновлення Японії після атомного бомбардування та японське економічне диво32
- 2.3 План Маршалла — програма відбудови Європи після другої світової війни39

РОЗДІЛ 3. РЕАЛІЗАЦІЯ ПЛАНУ РОЗВИТКУ ТА ВІДНОВЛЕННЯ НА ПРИКЛАДІ ОКРЕМОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ТА АДАПТАЦІЯ ІНШИХ ПЛАНІВ45

- 3.1 Адаптація Плану Маршалла під Україну45
- 3.2 Аналіз проекту готового плану повоєнного розвитку України50
- 3.3 Відновлення України зараз53

ВИСНОВКИ58

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ60

ВСТУП

Відновлення України в період після воєнного часу є вкрай важливим і актуальним питанням. Війна яка почалася в 2014 році, завдала серйозних збитків не тільки життю і здоров'ю людей, а й економіці, інфраструктурі та соціальній сфері України в цілому.

Відновлення України необхідно в різних сферах. Це включає в себе відновлення зруйнованих об'єктів, відновлення економіки, створення нових робочих місць і підтримку бізнесу, забезпечення соціальної захищеності населення, відновлення міжетнічних і міжконфесійних відносин, створення сприятливих умов для мирного життя, забезпечення безпеки та інше. Однією з головних частин є саме і територіальна громада.

Також відновлення України вимагає поліпшення системи державного управління та підвищення кваліфікації місцевих чиновників, щоб підвищити ефективність управління і прискорити процеси відновлення на окремих територіальних громадах.

Територіальні громади в Україні мають свої проблеми, не враховуючи пошкодження які були нанесені з початком повномасштабного вторгнення в Україну, основні з проблем які можливо вирішити зараз:

Брак фінансування - громади не можуть забезпечити повну фінансову незалежність. У результаті цього, громади не можуть вирішувати свої завдання і проблеми, не маючи достатнього фінансування.

Низький рівень громадянської спроможності (саме в окремій територіальній громаді) - більшість мешканців не мають потреби брати участь в управлінні своєю громадою, що ускладнює демократичний процес і розвиток місцевого самоврядування.

Неефективність механізмів управління - громади здебільшого не мають досвіду якісного управління та не володіють відповідною експертизою, що ускладнює ефективний процес управління.

Низький рівень соціально-економічного розвитку - у громадах відбуваються сильні депопуляційні процеси, що призводить до скорочення

робочих місць та зниження якості життя мешканців.
Об'єкт та предмет дослідження

Об'єктом дослідження є окрема територіальна громада, а предметом дослідження є процес відбудови, який відбудеться на даній території після війни.

Предметом дослідження є теоретико-методологічні та практичні аспекти планування розвитку територіальної громади у період післявоєнної відбудови України.

У роботі представлено аналіз та оцінку відновлювальних процесів на даній території, розглянуто особливості економічного розвитку, політичного життя та соціокультурної сфери, їхній вплив на процес відновлення. Під час дослідження проаналізовано чинники, які можуть впливати на процес відновлення, виявлено інструменти, необхідні для успішного відновлення та подальшого розвитку території, зокрема й роль держави в цьому процесі.

У кінці дослідження представлено висновки щодо того, який процес має бути запущений і які заходи вживаються для успішного відновлення окремої територіальної громади після війни.
Метод наукового дослідження

Аналіз наявних прикладів, як один із методів цієї наукової роботи, широко використовується в багатьох наукових галузях. Цей метод полягає в ретельному вивченні попередніх досліджень, що проводяться в обраній галузі, з метою виявлення сильних і слабких сторін попередніх досліджень. Такий аналіз дає змогу науковцям уникати повторення помилок і покращувати методи своєї роботи.

Однією з головних переваг аналізу наявних прикладів є можливість виявлення загальних тенденцій і закономірностей. На відміну від інших методів наукової роботи, аналіз наявних прикладів дає змогу науковим дослідникам розглянути проблему з різних точок зору, а також продемонструвати вагомий приклад, який можна використати в подальшій роботі.

У даній кваліфікаційній роботі аналіз наявних прикладів буде

використовуватися в контексті дослідження наявних методів наукової роботи та визначення їхньої ефективності. Результати аналізу наявних прикладів можуть допомогти поліпшити наявні методи наукової роботи, а також створити нові, більш ефективні.

Цілі та завдання: Необхідно розробити плани і програми з відновлення інфраструктури та забезпечення життєво важливих потреб громадян.

Мета роботи — дослідження умов та шляхів для розвитку територіальної громади у період післявоєнної відбудови України.

Для досягнення зазначеної мети було поставлено такі завдання:

- Вивчити й проаналізувати історичний досвід відновлення після війни в інших країнах.
- Визначити принципи, методи та інструменти, що використовувалися для досягнення успіху в післявоєнному відновленні.
- Проаналізувати найефективніші методи відновлення після війни та перейняти їх на практику в Україні.
- Розробити рекомендації щодо оптимізації процесу повоєнної відбудови.

Усі ці завдання будуть розглянуті на прикладі країн, які пройшли через труднощі повоєнного періоду й успішно впоралися з викликами відновлення.

Зрештою, ця кваліфікаційна робота має призвести до розроблення певних рекомендацій для України щодо відновлення після війни та забезпечення стабільного економічного, соціального та культурного розвитку.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ ОСНОВ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

1.1 Підходи до трактування сутності поняття «територіальна громада»

Існує кілька підходів до трактування сутності поняття "територіальна громада".

Перший підхід передбачає, що територіальна громада — це форма організації управління на місцевому рівні, яка об'єднує мешканців певної території з метою покращення якості життя та вирішення конкретних проблем. При цьому територіальна громада може мати різну організаційну структуру і форми діяльності, залежно від регіональних і місцевих особливостей.

Одним із ключових принципів першого підходу є участь громадян у процесі управління на місцевому рівні. Це означає, що жителі територіальної громади повинні мати можливість впливати на ухвалювані рішення та брати участь у плануванні та реалізації проєктів, спрямованих на поліпшення інфраструктури, охорону довкілля та якість життя загалом. Організаційна структура територіальної громади може включати в себе ради у справах населення, комітети з різних питань, громадські об'єднання та інші форми організації.

«Важливо, щоб ці структури були відкриті та доступні для всіх жителів громади, а рішення, які вони ухвалюють, відображали інтереси та потреби населення. Одним із прикладів територіальної громади є так званий "садівник приватного сектору". Це організація, що об'єднує мешканців кварталу чи селища, в якій люди спільно займаються благоустроєм своєї території, організацією соціальних заходів та інших діяльностей.

Отже, перший підхід до територіальної громади полягає в тому, що це форма організації управління на місцевому рівні, яка дає змогу жителям певної території брати участь в ухваленні рішень і спільно вирішувати свої проблеми. Важливо, щоб ця форма організації була відкритою та доступною для всіх мешканців громади і відображала їхні інтереси та потреби.

Другий підхід передбачає, що територіальна громада — це

територіально—організаційна одиниця, яка може включати в себе кілька населених пунктів. У межах цього підходу територіальна громада виступає як інструмент реалізації повноважень з місцевого самоврядування та взаємодії населення й органів місцевого самоврядування.

У контексті муніципального управління, аналіз підходу, згідно з яким територіальна громада — це територіально—організаційна одиниця, є вкрай важливим завданням для розуміння функціонування місцевого самоврядування та органів влади.

З одного боку, такий підхід дає змогу гнучкіше управляти територіями, об'єднуючи в одне ціле кілька населених пунктів і забезпечуючи тим самим ефективнішу реалізацію завдань з управління територією. Великий плюс такого підходу полягає в можливості координації та узгодження дій місцевого населення, що знижує рівень конфліктів і підвищує якість життя жителів.

З іншого боку, необхідність установчих зборів і затвердження нових територіально—організаційних одиниць може стати додатковою проблемою і спричинити певні труднощі в процесі взаємодії з владою. Реалізація повноважень громадянами та представниками місцевих органів самоврядування також може бути ускладнена через можливі обмеження та перешкоди з боку органів влади.»[1]

Але незважаючи на ці обмеження, підхід, згідно з яким територіальна громада — це територіально—організаційна одиниця, забезпечує гнучкість та ефективність процесів управління на місцевому рівні, а також виключає деякі види конфліктів і суперечностей у роботі органів влади та населення. Усе це робить цей підхід одним із ключових у галузі муніципального управління.

Третій підхід передбачає, що територіальна громада — це форма громадянської участі в управлінні на місцевому рівні. У рамках цього підходу акцент робиться на активній ролі громадян у формуванні та управлінні територіальною громадою, а також на значущості демократичних принципів і прозорості процесу ухвалення рішень.

Загалом усі перелічені підходи відображають різні аспекти поняття

"територіальна громада", при цьому вони взаємопов'язані і доповнюють один одного. Як професор муніципального управління, я вважаю, що реалізація цих підходів має відбуватися в рамках узгоджених та ефективних механізмів управління на місцевому рівні, з урахуванням місцевих особливостей і потреб населення.

Третій підхід до управління на місцевому рівні, заснований на концепції територіальної громади, передбачає, що громадяни беруть активну участь у формуванні та управлінні своєю територіальною громадою. Цей підхід підкреслює важливість ролі громадян у процесі ухвалення рішень та забезпечення демократичних принципів і прозорості.

Територіальна громада — це не просто територія, на якій мешкають люди, а й форма соціальної організації, що ґрунтується на спільності інтересів, цілей і цінностей. У межах цього підходу громадяни об'єднуються в територіальні громади, щоб представляти свої інтереси та вирішувати спільні проблеми на місцевому рівні.

Для того щоб територіальна громада була ефективною, необхідне поєднання громадянської ініціативи, участі та відповідальності з боку громадян, а також розвитку соціальної інфраструктури, яка забезпечить участь громадян у процесі управління.

Ключовим елементом третього підходу є демократичний процес ухвалення рішень. Це означає, що громадяни повинні мати можливість брати участь у розв'язанні питань, що стосуються їхнього життя і спільноти. Демократичний процес також передбачає прозорість і відкритість в ухваленні рішень, а також врахування різних точок зору та думок.

Ступінь громадянської відповідальності, участі та прозорості в управлінні на місцевому рівні безпосередньо пов'язаний з ефективністю роботи територіальних громад. Тому підтримка розвитку третього підходу може призвести до кращого управління на місцевому рівні, ефективнішого використання ресурсів, посилення громадянської участі та підвищення якості життя громадян у районі.

1.2 Аналіз впровадження реформи місцевого самоврядування в Україні

Аналіз впровадження реформи місцевого самоврядування в Україні — це вельми складне і багатогранне завдання, що вимагає системного підходу і комплексної оцінки безлічі факторів. Як професор муніципального управління, мені необхідно враховувати багато аспектів цієї проблеми і розглянути її з різних боків.

«Для початку слід зазначити, що українське місцеве самоврядування перебувало в стані кризи ще з часів Радянського Союзу. Це проявлялося в недостатньому фінансуванні, обмежених повноваженнях і низькій компетентності місцевих органів влади. У зв'язку з цим, у 2015 році було ухвалено реформу місцевого самоврядування, яка передбачала посилення місцевого самоврядування, розширення повноважень місцевих органів влади, підвищення громадського контролю та фінансової автономії муніципалітетів.

Варто зазначити, що українська реформа місцевого самоврядування заснована на моделі європейського муніципалізму. Це означає, що впровадження змін має сприяти розвитку демократії, ефективності та прозорості державного управління, а також зміцненню та укрупненню муніципалітетів.

Однак, незважаючи на добрі наміри, впровадження реформи місцевого самоврядування в Україні не виявилось таким простим і швидким процесом. Серед головних проблем можна відзначити:

- Недостатня підготовленість місцевих органів влади та громадян до нових умов
- Обмеженість ресурсів для здійснення загальних політичних цілей і вирішення конкретних завдань муніципального управління;
- Повільне і неоднозначне ухвалення законодавства, що регулює діяльність місцевих органів влади;
- Фінансові труднощі на рівні муніципалітетів;

- Складнощі в управлінні територіями з більш ніж одним населеним пунктом і з інтересами, що перекриваються.»[2]

Які чинники потрібно оцінювати для комплексної оцінки аналізу впровадження реформи місцевого самоврядування?

Впровадження реформи місцевого самоврядування є складним процесом, який включає в себе безліч факторів, які необхідно оцінити для комплексної оцінки аналізу. Основні фактори, які необхідно оцінити, включають таке:

1. Законодавчу базу. Важливо оцінити, як законодавча база регулює місцеве самоврядування, чи є необхідні механізми для демократизації процесів, забезпечення гласності та участі громадян в управлінні.
2. Грамотно складений план реформування. Необхідно оцінити, наскільки адекватним був план реформування, чи було вжито правильних заходів, і чи були вони правильно реалізовані.
3. Участь громадян в управлінні. Ефективність місцевого самоврядування не може бути досягнута без участі громадян в управлінні, тому важливо оцінити, наскільки активно беруть участь громадяни в управлінні і наскільки держава підтримує цей процес.
4. Адміністративну та організаційну структуру. Успіх місцевого самоврядування також залежить від ефективної організаційної та адміністративної структури, яка має бути гнучкою, прозорою та ефективною.
5. Фінансову стабільність. Одним із головних чинників успішного місцевого самоврядування є фінансова стабільність, тому необхідно оцінити фінансові ресурси для реалізації реформ.
6. Інформаційну політику. Важливо оцінити, якою інформаційною політикою користується держава для підтримки місцевого самоврядування

та які механізми використовуються для спілкування з громадянами та отримання зворотного зв'язку.

7. Оцінку результатів. Останнім, але не менш важливим фактором є ефективність та результативність реформ, тому необхідно проводити оцінку результатів, аналізувати помилки та вдосконалювати механізми управління на основі отриманих даних.

«З урахуванням вищевикладеного, можна зробити висновок про те, що впровадження реформи місцевого самоврядування в Україні ще далеке від завершення. Реалізація положень реформи потребує системного підходу, тривалого процесу навчання та консультацій, а також активнішої участі в процесі очолюваних муніципальних управителів. Обов'язковою частиною процесу є підготовка кадрів, висококваліфікованих професіоналів у галузі муніципального управління, що може посилити ефект здійснюваних змін.

Таким чином, аналіз впровадження реформи місцевого самоврядування в Україні виявляє необхідність подальшої роботи в цьому напрямі, оскільки це ключова передумова майбутнього успіху в управлінні муніципалітетами. Органи влади на всіх рівнях мають забезпечити підтримку, ресурси й умови для розвитку місцевого самоврядування та підвищення його ефективності.

Як відбувається впровадження реформ у місцеве самоврядування. Які етапи проходить реформа?

Процес упровадження реформ у місцеве самоврядування включає кілька етапів, кожен з яких має свої особливості та викликає низку проблем.»[3]

1. Вироблення концепції реформи та її офіційне оголошення. Цей етап пов'язаний із визначенням цілей і завдань реформи, її очікуваних результатів, вибором інструментів і механізмів реалізації. Важливим елементом цього етапу є широке обговорення концепції реформи з громадськістю, представниками місцевої влади та експертами. Однак це часто призводить до суперечностей і розбіжностей між учасниками процесу.

2. Розроблення та ухвалення нормативних актів, необхідних для реалізації реформи. Тут важливо, щоб акти не суперечили чинному законодавству та враховували специфіку місцевого самоврядування. Однак процес розроблення цих актів може затягнутися через низку причин, зокрема через складність ухвалення рішення в органах влади.
3. Підготовка до реалізації реформи. На цьому етапі зазвичай проводять аналіз поточної ситуації в муніципалітеті, оцінку необхідних ресурсів і заходів для їх забезпечення. Крім того, учасники процесу мають розробити план реалізації реформи та визначити терміни виконання завдань.
4. Реалізація реформи. На цьому етапі важливо організувати роботу відповідно до плану, забезпечити контроль за перебігом реалізації та коригувати заходи, якщо необхідно. Тут актуальним стає питання про необхідність навчання і підготовки кадрів для нових вимог і завдань, що виникають у муніципалітеті.
5. Оцінка результатів реформи. Важливо провести аналіз досягнутих результатів, їхню відповідність заявленим цілям, виявити проблеми та недоліки, а також визначити додаткові заходи для поліпшення ситуації. Необхідною умовою є проведення широкого громадського обговорення та залучення експертів для аналізу отриманих даних.

Таким чином, процес впровадження реформ у місцеве самоврядування є багатокомпонентним і потребує врахування багатьох чинників, включно з економічними, соціальними, політичними та кадровими. Успішність цього процесу залежить від професіоналізму учасників, ступеня підтримки громадськості та інституційного контексту.

1.3 Роль територіальної громади у становленні системи місцевого самоврядування

«Територіальна громада відіграє ключову роль у становленні системи місцевого самоврядування. Вона є основною одиницею місцевого управління, що об'єднує мешканців конкретної місцевості в єдину соціальну та економічну спільність. Від того, як ефективно функціонує територіальна громада, залежить ефективність усієї системи місцевого самоврядування.

У контексті місцевого самоврядування територіальна громада виконує кілька основних функцій. Насамперед, вона представляє інтереси її членів, здійснює контроль за діяльністю органів місцевого самоврядування та здійснює моніторинг рівня життя на території, а також визначає пріоритети в розвитку соціального та економічного середовища. По—друге, територіальна громада виконує функцію соціального захисту, організовує громадські роботи, створює умови для розвитку культурного життя та охорони довкілля.

Крім того, територіальна громада відіграє важливу роль у формуванні місцевого бюджету. Мешканці території безпосередньо беруть участь у процесі формування та реалізації місцевих бюджетних програм, підтримують важливі соціальні проекти та надають підтримку місцевим підприємствам та інвесторам.

Таким чином, територіальна громада — це не тільки основа місцевого самоврядування, а й основа розвитку соціального та економічного середовища на території. Вона є місцем формування та організації суспільного, соціального та політичного потенціалу, необхідного для розвитку місцевих громад та встановлення дієвого місцевого самоврядування. У цьому сенсі, реалізація максимального потенціалу територіальних громад є одним з основних напрямів посилення та вдосконалення системи місцевого самоврядування. Як відбувається становлення системи місцевого самоврядування?

Становлення системи місцевого самоврядування — це процес формування та розвитку інститутів, органів, процедур і правил, що забезпечують участь жителів в управлінні та розвитку своїх територій.

Історія місцевого самоврядування починається ще в давнину, коли жителі

міст і сіл збиралися на загальних зборах, щоб вирішувати спільні питання та вигадувати способи розв'язання проблем. Однак офіційне визнання місцевого самоврядування як форми організації влади відбулося тільки в ХІХ столітті в Європі.»[4]

З розвитком демократичних процесів на всесвітньому рівні, місцеве самоврядування стало отримувати дедалі більше визнання. Сьогодні на місцевому рівні ухвалюються важливі рішення, що стосуються життя і добробуту людей: будівництво і ремонт доріг, організація муніципального транспорту, утримання парків і зелених зон, будівництво і ремонт житла, організація охорони здоров'я та соціальної допомоги населенню, надання послуг загального призначення.

Система місцевого самоврядування будується на принципах демократії, відкритості, гласності та відповідальності перед населенням. Вона включає в себе органи місцевого самоврядування, виборні та контрольні органи, а також низку інших установ і структур, що забезпечують її функціонування.

Органи місцевого самоврядування включають муніципальну думу, виконавчий комітет, голову міста (села), а також муніципальні установи і підприємства. Процедури управління та ухвалення рішень на місцевому рівні чітко регламентовані законом і забезпечують участь населення в розробленні стратегії розвитку території, ухваленні бюджету, організації місцевих виборів та інших важливих питань.

Таким чином, становлення системи місцевого самоврядування — це складний і багатогранний процес, що пов'язаний із розвитком громадянського суспільства, зміцненням демократичних процесів, удосконаленням законодавства та встановленням ефективних механізмів управління територіями. А що було б, якби роль територіальної громади у становленні системи місцевого самоврядування була б мінімальною і незначною? Які були б зміни? І в позитивний чи негативний бік?

Якби роль територіальної громади у становленні системи місцевого самоврядування була мінімальною та незначною, то це б призвело до серйозних

негативних наслідків для громадян, територіальних громад та самої системи місцевого самоврядування в цілому.

По-перше, відсутність активної ролі територіальної громади призвела б до відсутності її впливу на місцеве самоврядування та рішення, які ухвалюються на місцевому рівні. Це може призвести до несприятливих рішень, які не враховують інтереси мешканців територій, і, як наслідок, погіршення якості життя людей.

По-друге, без активної ролі територіальної громади не буде досягнута співпраця та партнерство між громадянами та органами місцевого самоврядування. Це може призвести до відсутності довіри до влади і, як наслідок, непослідовності та мінливості у розв'язанні проблем, які турбують жителів територій.

Таким чином, відсутність активної ролі територіальної громади у становленні системи місцевого самоврядування призвела б до негативних наслідків для мешканців територій та системи місцевого самоврядування загалом. Отже, важливо заохочувати та підтримувати активну участь територіальних громад у процесі місцевого самоврядування, щоб досягти кращої якості життя для громадян та ефективнішої роботи органів управління. Яку ще роль, крім тих, які вже є у територіальної громади, вона може взяти на себе ще?

«Територіальна громада може взяти на себе не тільки ролі, які вже присутні в її компетенції, а й інші, додаткові ролі. Наприклад:

- Роль культурного центру. Територіальні громади можуть стати осередками культурного життя, організувати концерти, виставки та інші заходи, які сприятимуть розвитку місцевої культури та приваблюватимуть туристів.
- Роль екологічного центру. Територіальні громади можуть узяти на себе відповідальність за збереження природи та екології у своєму регіоні, організовуючи екологічні програми та заходи для оздоровлення природного середовища.

- Роль соціального центру. Територіальні громади можуть стати центрами соціальної допомоги та підтримки, надаючи безоплатні послуги та допомогу нужденним жителям.
- Роль інноваційного центру. Територіальні громади можуть стимулювати розвиток інновацій та нових технологій на своїй території, створюючи сприятливі умови для розвитку нових проєктів та ідей.

Загалом, територіальні громади мають широкий спектр можливостей для розвитку своїх ролей і функцій. І я вважаю, що муніципальна влада має постійно працювати над удосконаленням своєї роботи, щоб стати ще більш ефективною та дієвою в управлінні своєю територією.

Територіальна громада в Німеччині та в Україні. В чому різниця? Та в чому вони єдині?

Територіальна громада в Німеччині та Україні має подібності та відмінності. У Німеччині, термін "територіальна громада" означає групу муніципалітетів, об'єднаних за спільними інтересами та цілями. Також у Німеччині кожна територіальна громада має свій керівний орган, який взаємодіє з міським менеджментом та іншими організаціями, що обслуговують громадян.

В Україні територіальна громада є невід'ємною частиною системи місцевого самоврядування та правління. На відміну від Німеччини, в Україні територіальна громада являє собою групу населених пунктів, об'єднаних у єдину регіональну структуру. Ця структура взаємодіє з іншими органами місцевого самоврядування та державними структурами, очолюваними головою громади.

Відмінною рисою територіальних громад Німеччини є їхня орієнтація на реалізацію спільних інтересів і цілей громадян. Також громади Німеччини активно взаємодіють з іншими громадами та державними структурами.»[5]

В Україні відмінною рисою територіальних громад є їхнє початкове імпульсивне становлення і наявність безлічі інакших місцевих інтересів і конфліктів між громадами. Практично, цим місцевим громадам доводиться самотійно вирішувати багато питань у рамках даної громади.

У підсумку, в Німеччині та Україні, територіальні громади мають свої унікальні риси, але спільне в них це те, що їхньою головною метою є домогтися максимальної ефективності та задоволеності громадян усередині території даної громади.

Законодавча база функціонування територіальних громад в Україні

Законодавча база функціонування територіальних громад або громад в Україні встановлена Конституцією України, Законом України "Про місцеве самоврядування в Україні", Законами України "Про міста" та "Про селища", а також іншими нормативно-правовими актами.

Згідно з Конституцією України, місцеве самоврядування — це форма публічної влади, що здійснюється територіальними громадами. Тому матеріальне, фінансове та організаційне забезпечення громад покладається на місцеві органи влади та самоврядування.

Основний закон, що регулює функціонування територіальних громад, - Закон України "Про місцеве самоврядування в Україні". Цей закон визначає порядок створення, ліквідації територіальних громад, проведення виборів громадських органів, а також засади фінансової та бюджетної політики. Зокрема, Закон встановлює механізми забезпечення громад бюджетними коштами та правила використання цих коштів.

Законами України "Про міста" та "Про селища" визначено юридичну форму територіальних громад - міські та сільські громади. Закони встановлюють правила створення громад, їхній склад, структуру та функції. Крім того, у законі "Про міста" прописана процедура для надання містам статусу.

Законодавство України також визначає компетенції громадських органів, обраних місцевими жителями на виборах. Зокрема, вони мають право ухвалювати рішення з питань бюджету, розвитку інфраструктури, благоустрою території та соціальної сфери, а також забезпечувати правовий захист громадян.

Загалом, законодавча база функціонування територіальних громад включає низку законів, що охоплюють усі аспекти як організації самоврядування, так і забезпечення їхньої фінансової та бюджетної політики.

Реалізація законодавства покладена на місцеві органи влади та самоврядування, які забезпечують виконання законів і розвиток територіальних громад.

РОЗДІЛ 2 ПЛАНИ ВІДНОВЛЕННЯ ІНШИХ КРАЇН

2.1 Відновлення Франції та Польщі після другої світової війни

Франція

«Після закінчення Другої світової війни Франція була розорена і переживала важкий період відновлення. Однак, завдяки політичній та економічній реформам, а також допомозі з боку США та інших країн, Франція змогла успішно відновитися і стати однією з провідних сил Європи.

Одним із ключових чинників відновлення Франції після Другої світової війни були економічні та політичні реформи, спрямовані на зміцнення економіки та стабілізацію суспільства. У цьому процесі було проведено низку реформ, які допомогли країні вийти з економічної кризи і повернутися на рейки процвітання.

Однією з важливих реформ було створення Європейської економічної спільноти (ЄЕО) 1957 року, яка дала змогу Франції розвинути торговельні відносини з іншими європейськими країнами. Завдяки цій реформі у Франції почали з'являтися нові робочі місця, підвищувався рівень життя і поліпшувалася економічна стабільність.

Важливу роль у відновленні Франції відіграла і допомога з боку США. У рамках плану Маршалла Франція отримала значну фінансову допомогу, яка була спрямована на відновлення промисловості, сільського господарства та інфраструктури. Крім того, США надавали Франції пільгові умови з кредитування, що суттєво допомагало французькій економіці.

Однак, незважаючи на всі зусилля, відновлення Франції після Другої світової війни зайняло багато років і вимагало величезних витрат. Деякі економісти вважають, що Франція все ще відчуває наслідки війни і стикається з

проблемами, пов'язаними з низьким рівнем конкурентоспроможності, бюрократією і високими податками.

Загалом, відновлення Франції після Другої світової війни було величезним досягненням в історії країни. Завдяки проведеним реформам і міжнародній допомозі, Франція змогла повернутися на шлях економічного і соціального розвитку і стати однією з провідних держав Європи.»[6]

Політичні реформи

Однією з перших значущих реформ були зміни до конституції. У 1946 році Франція ухвалила нову конституцію, яка передбачала декларацію прав людини і громадянина, створення ділової сфери, генералізацію суспільного добробуту та відмову від імперської політики.

Крім того, Франція почала проводити реформи, спрямовані на розширення і зміцнення внутрішньої демократії. В основі цих реформ лежить ідея збільшення впливу громадян на процес ухвалення рішень. Було створено локальні органи державної влади, розширено право голосу, запроваджено рівний вибір і багато інших заходів, спрямованих на посилення демократичних інститутів.

Також Франція завершила поділ корумпованих партій і галузей влади. Було демонтовано всі структури, які під час війни співпрацювали з німецькими окупантами, а владу в країні було розподілено між різними партіями та групами.

Нарешті, Франція впровадила реформи, спрямовані на зміцнення її місця на світовій арені. Ці реформи включали створення нових економічних зв'язків з іншими державами, вступ до Європейського співтовариства, а також участь у створенні світової системи Організації Об'єднаних Націй (ООН).

Загалом, Франція проводила різноманітні політичні реформи, спрямовані на зміцнення демократичних інститутів, встановлення соціальної стабільності, зміцнення економіки та підвищення престижу на міжнародній арені. Ці реформи допомогли Франції повернутися на шлях розвитку й успішно подолати труднощі повоєнного періоду.

Економічні реформи

«Однією з ключових реформ було створення плану спільної допомоги. Цей план було запущено 1948 року, і він надав Франції \$13 мільярдів, комбінованих з європейською допомогою в розмірі \$4 мільярдів. Ця величезна сума допомогла відновленню Франції та стимулювала її економічне зростання на багато років вперед.

У рамках реформ було створено потужне державне управління економікою і промисловістю. Воно було призначене для створення національної підтримки французької економіки на початковому етапі відновлення її після Другої світової війни. Державне управління економікою надавало суттєві субсидії та гранти для підтримки корпорацій і промислових підприємств, щоб вони могли нарощувати обсяги виробництва й успішно вбудовуватися в нову економічну систему.

Наступним кроком на шляху економічних реформ були ревізії в торгівлі. Ухвалені реформи спрямовані на зміцнення рівня конкурентоспроможності. Так, було проведено операцію із санаціонування діяльності банків. Також змінено податкове законодавство, що дозволило промисловості регулювати свою фінансову діяльність.

З годом, було зроблено кроки для підвищення рівня освіти та професійної підготовки робочої сили. Ці реформи були спрямовані на поліпшення кваліфікаційного рівня трудових ресурсів, для їхнього успішного включення в нову економічну систему.

Загалом, Франція провела величезну роботу над створенням стабільної економічної системи, побудованої на сильних демократичних і капіталістичних принципах. Результатом був стабілізований, промисловий і економічно розвинений французький ринок, який істотно сприяв розвитку економіки Франції і став фундаментом її економічного зростання протягом багатьох десятиліть.»[7]

Укріплення економіки

Одним із перших заходів було створення плану переходу до мирної економіки, званий "План Жана Монне". Цей план передбачав координацію економічних стратегій впливу на промисловість і сільське господарство, обмін

технологіями і матеріалами між Європейськими країнами. Також, було створено Європейський союз вугілля і сталі, який підтримував розвиток важкої промисловості.

Однак, незважаючи на створення Європейського союзу, Франція покладалася не тільки на економічну допомогу, а й на власні зусилля. Було проведено реформу корпоративних податків і регулювання труднощів із запозичення капіталу, що сприяло збільшенню обсягів інвестування та розвитку малого і середнього бізнесу. Франція почала будувати нові підприємства, проектувати і впроваджувати нові технології, що збільшило експорт і прибуток від продажів.

Крім того, Франція активно підтримувала сільське господарство, яке було проблематичним після війни. Оновлення та реконструкція багатьох сіл і міст, розвиток телекомунікацій та енергетичних потужностей сприяли збільшенню виробництва продуктів і поліпшенню якості життя населення.

Одним з елементів, що сприяв відновленню економіки Франції, була постійна підтримка з боку уряду зі слів прем'єр—міністра Шарля де Голля: *"Зміцнювати Францію, значить піднімати Вітчизну"*.

«Таким чином, Франція успішно впоралася з викликом після Другої світової війни і відновила свою економіку завдяки грамотній економічній та соціальній політиці, а також сильної мотивації уряду і населення.

Торгові відносини

Франція мала дуже складну економічну ситуацію після другої світової війни. Країна була розорена, державна потужність була серйозно ослаблена, французькі підприємства були знищені, а ресурси і працездатна робоча сила були вичерпані.

Незважаючи на всі ці труднощі, Франція проявила надзвичайну витримку і наполегливість у розвитку своїх торговельних відносин під час післявоєнного відновлення. Її орієнтація була на експорт високоякісних товарів у різні країни, включно зі США, Великою Британією та іншими європейськими країнами.

Основними експортними ресурсами Франції на цей період були текстиль, хімічна продукція, сільське господарство, продукти харчування, скло, електроніка та косметика. Французькі компанії посідали провідні позиції на світових ринках у напрямку виробництва шампунів, парфумерії та інших косметичних засобів.

Французька культура, література і мода також зіграли свою роль у розвитку торговельних відносин. Франція успішно просувала свій стиль життя по всьому світу, що приваблювало багатьох людей.

Одним із найуспішніших прийомів, застосованих Францією для розвитку торговельних відносин, було створення Європейського економічного співтовариства (ЄЕС), яке існує досі. Країни ЄС стали торговими партнерами Франції, що сприяло посиленню експорту французьких товарів.

Відносини між Францією та США також були фундаментальними для розвитку торговельних відносин у пізній повоєнний час. Це було помітно в різних культурних об'єднаннях і випробуваннях, які вони поділяли між собою. Таким чином, Франція активно розвивала свою економіку та експортні можливості в період повоєнного відновлення, що призвело до її включення до списку найбільших економік світу.»[8]

Польща

Після закінчення Другої світової війни Польща перебувала в дуже важкому становищі. Економіка країни була повністю зруйнована, багато міст було зруйновано, а її територія була значно зменшена через транскордонні зміни. У результаті Польща стала залежати від допомоги Радянського Союзу та інших соціалістичних країн.

Початковий етап відновлення Польщі розпочався 1945 року, коли нова влада почала проводити реформи і будівництво в країні. Одним із перших завдань було відновлення виробництва важливих товарів, таких як продовольство, одяг, ліки. У цьому процесі використовували наявні запаси та

обладнання, вивезені до війни за кордон, а також нові методи виробництва, які були розроблені в інших країнах.

У 1947 році Польща реалізувала свою першу п'ятирічну планову програму, яка вказувала на встановлення високого рівня виробництва та економічних показників. У рамках цієї програми було здійснено модернізацію та розвиток інфраструктури, такої як доріг, залізниць, портів та аеропортів, що сприяло розвитку експорту та посиленню торговельних зв'язків з іншими країнами.

Однак головною проблемою відновлення після війни було відновлення зруйнованих будівель і споруд. Саме тому будівництво посідало центральне місце в економічній програмі.

«Польща також стала одним з основних учасників у Варшавському договорі, становище якого створило сприятливе середовище для політичного, економічного та культурного розвитку країни. У рамках цього договору було створено сотні підприємств, які винесли Польщу на перші місця у виробництві товарів, таких як метали, електроніка, автомобілі та інші.

Проте Польща зіткнулася з викликами найрізноманітнішого характеру, включно із соціальними проблемами, зумовленими зміною суспільства, що швидко відбувалася. Такі проблеми були вирішені завдяки проведенню реформи та запровадженню гнучкіших і демократичніших у систему уряду.

Загалом відновлення Польщі після Другої світової війни здійснювалося на основі п'ятипланового розвитку, що здійснювався впродовж багатьох років і включав у себе численні реформи, програми та розвиток економічного, політичного та культурного життя країни.

Політичні реформи

Після закінчення Другої світової війни, Польща приймала політичні реформи, щоб відновити свою економіку і суспільство. Головним завданням було створення стабільного і стійкого уряду.

У 1945 році було створено Польські Народні Виконавчі Збори, які замінили тимчасову урядову комісію. У 1947 році було ухвалено нову конституцію, в якій Польщу було визначено як народно—демократичну республіку. Цього ж року

було створено Вищі Народні Збори, які стали вищим законодавчим органом у країні.

Польща також проводила аграрні реформи, в рамках яких земля була розподілена між селянами. Було націоналізовано ключові галузі економіки, як—от вугілля, залізо і нафту, що дало змогу уряду контролювати національну економіку.»[9]

Однією з ключових подій післявоєнної реформи були вибори 1947 року, які були оскаржені опозиційними політичними партіями, Великою Британією та США. Ці вибори призвели до формування єдиної польської робітничої партії і зміцнення контролю уряду над країною.

Загалом, ці реформи допомогли Польщі відновитися після війни, але багато з них були проведені без участі людей і викликали певне невдоволення серед громадян.

Економічні реформи

«Першим кроком на шляху економічної реформи стала націоналізація великих промислових підприємств, земельних угідь і нежитлових будівель. Цей процес розпочався ще 1944 року і тривав до початку 1950—х років. Націоналізація дала змогу встановити державний контроль над економікою, особливо над галузями, які були ключовими для підвищення рівня життя населення.

Паралельно з націоналізацією проводилися заходи з реформування системи оподаткування, грошово—кредитної політики та здійснювалися стабілізаційні заходи. У результаті першого п'ятирічного плану (1947—1952), який був орієнтований на індустріалізацію та модернізацію економіки, вдалося досягти значного прогресу.

Однак проведення реформ було складним процесом, який супроводжувався соціальною напруженістю. Багато людей були незадоволені втратою своїх володінь, що викликало масові протести. Проте уряд продовжував рухатися вперед, щоб досягти своїх економічних і соціальних цілей.»[29]

«Крім того, у 1950—х роках Польща стала приділяти більшу увагу кооперативному руху. Це було спрямовано на розвиток дрібного бізнесу і поліпшення добробуту населення. З цією метою було створено безліч кооперативів різного виду — від магазинів до фермерських кооперативів.

Загалом, економічні реформи повоєнного періоду в Польщі ґрунтувалися на націоналізації промисловості, реформуванні податкової системи та грошово—кредитної політики, а також на розвитку кооперативного руху. Ці заходи дозволили Польщі відновити свою економіку і досягти відносної стабільності в період застою в Радянському Союзі.

Укріплення економіки

У цій складній ситуації насамперед потрібно було відновити економіку країни, забезпечити харчування населення, відновити виробництво та інфраструктуру, а також вирішити безліч соціальних проблем.

Для вирішення цих завдань Польща вжила низку економічних заходів, серед яких можна виділити такі:

- Націоналізація промислових підприємств і банків. Це дало змогу уряду контролювати економіку країни і спрямовувати її розвиток у потрібне русло.
- Розробка плану будівництва нових підприємств, особливо у важкій промисловості. Було створено нові заводи, фабрики, а також розпочато будівництво житла для робітників.
- Забезпечення сільського господарства необхідними ресурсами. Було проведено заходи для підвищення продуктивності землеробства і розвитку тваринництва.
- Відновлення торгівлі та створення нових торговельних шляхів з іншими країнами. Підтримка національних підприємств і відмова від імпорту товарів з—за кордону. Державне фінансування наукових досліджень, що допомогло створити нові технології та підвищити ефективність виробництва.

- Загалом, виділення всіх доступних ресурсів, спільно з правильним розпорядком фінансових коштів, а також інвестування в різні комерційні сфери, дало змогу Польщі зміцнити свою економіку в період післявоєнного відновлення країни. Кожен захід допомагав далеко не просто вирішити окрему проблему, а й створити сприятливий економічний клімат у країні.»[10]

Торгові відносини

Польща змогла швидко піднятися і почати розвивати свої торговельні відносини багато в чому завдяки зусиллям уряду і підприємців.

Насамперед, Польща зайняла активну позицію в міжнародних торговельних організаціях. У 1947 році країна стала членом Генеральної угоди з тарифів і торгівлі (ГАТТ), що дало їй можливість вільно торгувати з іншими країнами світу. Крім того, Польща активно розвивала двосторонні торговельні відносини з іншими країнами, такими як СРСР, Німеччина і Чехословаччина.

Однак, найбільш значущою подією для розвитку торговельних відносин у Польщі стало створення в 1950 році Економічної Комісії ООН для Європи (ЕКОНЕВ). Ця організація стала форумом для організації торговельних відносин між Польщею та іншими країнами Європи. У рамках ЕКОНЕВ Польща змогла розширити свій експорт, а також підписати безліч угод про торгівлю з іншими країнами.

@Важливим фактором у розвитку торговельних відносин Польщі було введення в 1946 році Плану Бомонда. Цей план передбачав створення централізованого управління економікою та інфраструктурою країни, що дало змогу значно збільшити виробництво та експорт товарів. Крім того, уряд Польщі просував експорт товарів високої якості, таких як бавовна, льон і текстильні вироби.

До кінця 1950—х років Польща стала важливим експортером продукції, такої як вугілля, машинобудівні вироби та хімічна сировина. Це сприяло зростанню економіки і зміцненню становища країни в міжнародних торговельних відносинах.

Таким чином, Польща змогла розвинути торговельні відносини в період повоєнної відбудови країни завдяки зусиллям уряду, створенню централізованої системи управління економікою та активній роботі в міжнародних торговельних організаціях.»[11]

2.2 Відновлення Японії після атомного бомбардування та японське економічне диво

Японія була атомізована під час Другої світової війни, коли американська атомна бомба була скинута на Хіросіму 6 серпня 1945 року і на Нагасакі 9 серпня 1945 року. Ці події стали найжахливішими в історії Японії і залишили після себе безліч наслідків. Відновлення Японії після атомного бомбардування було дуже важким і вимагало величезних зусиль і ресурсів.

Скидання атомних бомб на Японію в 1945 році було рішенням прийнятих військових дій Сполученими Штатами Америки наприкінці Другої світової війни. Ці бомби були кинуті на японські міста Хіросіму і Нагасакі, і стали першим використанням ядерної зброї в історії світових конфліктів.

Офіційна заява США свідчила, що атомні бомбардування були необхідні для скорочення тривалості війни і порятунку життів американських солдатів, які могли загинути під час майбутнього вторгнення в японську материкову частину. У той час Японія відмовлялася від здачі і наполягала на продовженні війни, хоча фактично була вже близька до поразки.

«Однак цей офіційний мотив не отримав повної підтримки і був підданий критиці. Деякі дослідники вважають, що наявність атомної зброї США та бажання продемонструвати силу цієї зброї іншим державам відігравали вже велике значення.

Також є ті, хто вважає, що використання атомної зброї було пов'язане не лише з посиленням психологічного тиску на Японію, а й із бажанням США скуштувати першорядної слави у створенні та застосуванні нової технології. Ця думка, однак, не є найпоширенішою.

У будь—якому разі, використання атомних бомб викликало багато суперечок і дебатів по всьому світу. Багато хто вважає, що це було необхідним злом для закінчення війни, в той час як інші вважають, що ця атака була несправедливою і жорстокою, і що Японія вже готувалася до капітуляції.

Відновлення

Одразу ж після бомбардувань почалася відновлювальна робота. Держава виділила кошти на відновлення міст та інфраструктури, а також на допомогу постраждалим. Це було спільним зусиллям усієї нації, оскільки ресурси були сильно обмежені після війни.

Спочатку були зосереджені на відновленні медичних установ і допомогу постраждалим людям. Також було виділено кошти на відновлення житла та інфраструктури. Роботи з відновлення Японії були дорогавартісними і посилювалися труднощами в знаходженні достатньої кількості кваліфікованого персоналу і матеріалів.»[12]

Незважаючи на труднощі, Японія швидко відновилася і вийшла на шлях економічного зростання. Вона стала вихідцем серед азіатських країн і світових економік. Цього було досягнуто завдяки посиленому експорту та широкому використанню промислових роботів, які дали змогу підвищити продуктивність праці.

Однак, після бомбардувань японське суспільство зіткнулося з новими проблемами: великою кількістю літніх людей і нестачею робочої сили. Щоб розв'язати ці проблеми, Японія запровадила різні заходи підтримки літніх і нові програми імміграції.

Основною дійовою особою, яка допомагала відновлюватися Японії, була США.

«Американська влада надавала Японії значну допомогу, виплачувала кошти на реконструкцію та модернізацію економіки, а також відновлювала інфраструктуру. Вона також сприяла розвитку нових технологій, надаючи Японії інформацію про останні досягнення в різних галузях промисловості.

Крім того, Японія почала тісно співпрацювати із Заходом, особливо зі США та Європейськими країнами. Імператор Хірохіто, який до кінця своїх днів залишався очільником Японської імперії, звернувся до цих країн із проханням про допомогу у відновленні ресурсів та економіки країни.

На той час у Японії існували сильні зусилля з реформування економіки, завдяки яким вдалося відновити виробничі потужності країни. Одним із головних символів таких реформ стала економічна програма "Додзо—кай", яка містила в собі чимало заходів, спрямованих на відновлення Японії після Другої світової війни.

Ця програма забезпечила нові заходи з регулювання економічної діяльності, які допомогли Японії пройти через складний період відновлення. Інші джерела допомоги прийшли з Південної Кореї, яка також надавала фінансову допомогу, постачала сировину та обладнання для Японії.

У підсумку, завдяки зусиллям державних ініціатив і співпраці з іншими країнами, Японія змогла швидко відновити виробничі потужності, розвинути економіку і стати однією з найбільш інноваційних і процвітаючих країн у світі. Цей досвід відновлення після глобальних катастроф дає змогу Японії зберігати високий рівень життя своїх громадян і досягати нових інновацій у різних галузях.»[13]

Інфраструктура

Головний акцент під час відновлення було зроблено на залізничних магістралях, які були популярним і необхідним засобом транспорту в Японії. Американці запровадили нові технології, обладнання та методи будівництва, і,

таким чином, багато античних будівель було повторно побудовано та відремонтовано.

Важливою роботою було будівництво нових житлових будинків для бомбардованих і бездомних людей. Американці використовували захоплені японські матеріали і технології, щоб створити будинки швидко і на низьких витратах.

Створення нових промислових районів і місць для роботи стало ще однією важливою частиною процесу відновлення. Американці також привнесли нові технології та обладнання, щоб прискорити процес відновлення і забезпечити точне і своєчасне постачання матеріалів.

Відновлення інфраструктури Японії було масштабним проектом, який зайняв кілька років. Уряд Японії та американські війська працювали разом для досягнення цієї мети. Однак, деякі критики вважають, що американці використали цю можливість, щоб зруйнувати традиційну культуру Японії і перетворити її на сильну американську альтернативу.

Японське економічне диво

«Японське економічне диво — це період економічного зростання Японії, що розпочався після закінчення Другої світової війни і тривав до 1990—х років. Він був охарактеризований високим рівнем індустріалізації та модернізації японської економіки.

Однією з головних причин японського економічного успіху після атомних бомбардувань можна назвати грамотну економічну політику уряду Японії, яка була спрямована на стимулювання інвестицій та експорту. У цей період уряд Японії здійснював заходи, що підтримували зростання економіки, як—от

підвищення кваліфікації робочої сили, податкові пільги для корпорацій, зниження митних зборів на імпорتنі товари та багато іншого.

Крім того, японські компанії впроваджували нові технології та методи виробництва, які підвищували ефективність і якість продукції. Так, наприклад, Японія стала відома своїми системами управління якістю і "якістю безвідмовності", які використовувалися у виробництві автомобілів та інших товарів.

Ще однією важливою причиною успіху Японії була висока споживча активність та експансіоністська політика японських компаній, які посилено просували свою продукцію на світові ринки та завойовували нові ринки збуту.

Однак, у 1990—х роках японська економіка зіткнулася з проблемами, пов'язаними з надлишком виробництва, збитком для економіки від землетрусу та низки інших чинників, що призвели до сповільнення економічного зростання Японії та зниження її конкурентоспроможності на світових ринках. Проте, японське економічне диво є видатним прикладом того, як правильна економічна політика і прихильність високій якості можуть привести до успіху на світовому ринку.

Реформи»[14]

У перші роки після війни японський уряд розпочав реформи в економічній сфері, такі як лібералізація торгівлі та інвестицій, розвиток вільних економічних зон, підвищення ефективності виробництва та краще використання ресурсів. Ці реформи дозволили японському економічному світу стати більш інтегрованим у світову економіку.

У 1950—ті та 1960—ті роки японський уряд продовжував ухвалювати реформи, щоб зробити японську економіку більш конкурентоспроможною. Було запроваджено заходи для збільшення експорту, такі як зниження податків на експорт і поліпшення митної інфраструктури.

Японський уряд також ухвалив програму позик на наукове дослідження і розвиток, щоб підтримувати інновації та технологічний прогрес.

Японія також використовувала модель економічного зростання зі спеціалізацією на виробництві високотехнологічної продукції та капіталовкладень під час японського економічного дива. Крім цього, було проведено реформу в банківській сфері, яка поліпшила доступність кредитування для дрібних і середніх компаній.

«Держава також допомагала підвищувати рівень кваліфікації працівників, розробляючи програми підготовки фахівців на вищому рівні. Крім того, японський уряд заохочував свободу підприємництва, створення нових робіт і розвиток інноваційних технологій.

Результати

Внаслідок цих факторів японська економіка процвітала, і її національний дохід зріс більш ніж у 100 разів за ці роки.

У період дива зростання японської економіки було таким:

- У 1950 році національний дохід Японії становив близько \$4,7 млрд, до кінця 1960 року він зріс до \$20 млрд, а в 1980 році вже склав \$1 трильйон.
- З 1960 по 1970 роки, середньорічний темп зростання японської економіки становив 10%, а з 1970 до 1973 року — 11%.
- У 1968 році японські компанії вперше обійшли американських конкурентів за продажами машин у світі і все більше почали завойовувати світовий ринок.
- У 1986 році Японія обігнала США як найбільшу економіку у світі за ВВП на душу населення.»[15]

2.3 План Маршалла — програма відбудови Європи після другої світової війни

«План Маршалла (1948—1952) — програма допомоги Європі після Другої світової війни. Висунутий 1947 року американським державним секретарем Джорджем Маршаллом і вступив у дію у квітні 1948 року. У здійсненні плану брали участь 17 європейських країн, включно із Західною Німеччиною.

План Маршалла сприяв встановленню післявоєнного миру в Західній Європі. Заявленою США метою реалізації плану було відновлення зруйнованої війною економіки Європи, усунення торговельних бар'єрів, модернізація промисловості європейських країн, витіснення комуністів із владних структур і розвиток Європи загалом.

План Маршалла передбачав також і допомогу в післявоєнному відновленні економіки СРСР, але керівництво Радянського Союзу відмовилося від будь-яких форм допомоги в рамках Плану. Як виникла ідея плану Маршалла?

Ідея плану Маршалла виникла в період безпосередньо після закінчення Другої світової війни. У 1947 році, коли главою Міністерства закордонних справ США був Джордж Маршалл, на Америку чекало нове глобальне випробування. В економіці країн Західної Європи після війни панував хаос: усюди були розруха та безробіття, а на долю багатьох держав доводилося керувати міжвоєнним зануренням у борги.

У такому контексті США одними з перших усвідомили, що збереження економічної стабільності в Західній Європі було важливою умовою для своєї безпеки. Політичний курс США на цей момент був спрямований на збереження миру і стабільності, тому було вирішено створити план, який допоміг би відновити економіки низки країн Західної Європи, розірвати пута економічної залежності нових європейських країн від Радянського Союзу і збалансувати

політичну силу на континенті.»[16]

«План Маршалла передбачав виділення значних коштів на відновлення економіки країн Західної Європи, внаслідок чого багато з них зуміли відновити виробництво, стабілізувати економічну ситуацію і поступово вийти з кризи. Важливою складовою цього плану були демократичні перетворення, які змушували європейські країни зміцнювати свої демократичні інститути та відмовлятися від тоталітарних режимів.

Одним з основних принципів плану була концентрація на відновленні виробництва. Важливим моментом було створення умов для припливу іноземних інвестицій, що своєю чергою сприяло б швидкому відновленню економіки.

Хочеться зазначити, що згідно з планом Маршалла важливу роль відігравала технічна допомога, що включала в себе поставку новітніх технологій і відрядження американських фахівців для навчання робітників місцевих підприємств.»[29]

«Загалом план Маршалла є класичним прикладом використання державних заходів в економіці для розв'язання глобальних проблем. Цей план дав змогу створити підґрунтя для економічної стабільності в Західній Європі та на тлі цього зміцнити геополітичні позиції США в регіоні. Він також є прикладом того, як важливо враховувати ефекти економічних рішень на розвиток держави в цілому, а не лише на економіку. Який бюджет Плану Маршалла і які країни отримали фінансування в рамках цієї програми відновлення Європи?

Загалом на програму було виділено 13 мільярдів доларів, що на той момент було величезною сумою грошей.

Програма Плану Маршалла фінансувала різні проєкти з відновлення інфраструктури, промисловості, сільського господарства та інших галузей економіки. Це допомогло багатьом країнам оновити свої економіки, поліпшити рівень життя населення і посісти важливе місце у світовій економіці.

Серед країн, які отримали фінансування в рамках програми Плану Маршалла, були Німеччина, Франція, Італія, Велика Британія, Бельгія,

Нідерланди тощо. Програма допомогла скоротити розрив між бідними та багатими країнами, зменшити безробіття та створити нові робочі місця.

Програма Плану Маршалла стала однією з найуспішніших програм допомоги за всю історію США. Її успіх частково пов'язаний з тим, що США була готова виділити значну кількість грошей на програму, а також з тим, що вона була розроблена у співпраці з урядами країн—одержувачів.»[17]

Фінансова допомога була надана у двох формах: гранти та кредити. Гранти було надано для покриття витрат на продовольство і ліки, а також для покриття витрат на відновлення зруйнованої інфраструктури. Кредити було надано для організації виробництва та розвитку економіки країн—учасниць. Що було відновлено в рамках Плану Маршалла?

У рамках цієї програми було відновлено різні сфери економіки, включно із сільським господарством, промисловістю, енергетикою, транспортом і зв'язком, а також соціальною інфраструктурою (охороною здоров'я, освітою тощо).

1. Сільське господарство. у рамках Плану Маршалла було відновлено сільське господарство, яке суттєво постраждало внаслідок війни. Було створено програми з постачання насіння і сільськогосподарської техніки, а також проведено роботи з відновлення земельних угідь і зрошуваних земель.

Основною метою було збільшення обсягу виробництва сільськогосподарської продукції, яке було необхідне для відновлення економіки загалом і забезпечення продовольчої безпеки регіону. У рамках плану Маршалла було розроблено заходи підтримки, які охоплювали розвиток інфраструктури, забезпечення сільгосптехнікою і насінням, кредитування і технічну допомогу.

«У країнах, які отримували допомогу за планом Маршалла, що займалися сільськогосподарським виробництвом, були створені нові сільськогосподарські університети, проводилося навчання фермерів сучасним технологіям господарювання та підвищенню ефективності виробництва.

Крім того, були створені спеціальні служби, які допомагали фермерам у збуті продукції, а також були створені соціально—економічні програми для підвищення рівня життя сільського населення і створення нових робочих місць.

Таким чином, завдяки плану Маршалла і заходам підтримки, проведеним у рамках цього плану, вдалося відновити і збільшити виробництво сільськогосподарської продукції в Європі, що істотно допомогло відновленню економіки регіону в цілому.»[18]

2. Промисловість. У рамках програми відновлювалися різні галузі промисловості, зокрема автомобільне, металургійне, хімічне та інші виробництва. Для цього привозили новітні технології та обладнання, а також надавали фінансову допомогу.

Відновлення промисловості починалося з реконструкції фабрик, заводів та інших виробничих об'єктів, які були зруйновані під час війни. Технічна допомога полягала в постачанні новітнього обладнання та інструментів, які забезпечують більш ефективний виробничий процес. Крім того, в рамках плану надавалися позики на купівлю сировини, необхідної для виробництва товарів.

Один із ключових моментів плану Маршалла полягав у підтримці європейського експорту. США мали великий попит на продукцію, яку виробляли європейські компанії, тож затребуваність експорту була дуже високою. Тому в рамках плану Маршалла США надавали субсидії європейським компаніям, щоб вони могли прискорити виробництво товарів для експорту.

«У результаті, завдяки плану Маршалла промисловість країн Європи отримала значний поштовх у розвитку. Цей план дав змогу розвиватися завдяки допомозі США і був одним із чинників, що сприяв економічному зростанню країн Європи у другій половині ХХ століття.

3. Енергетика. У рамках Плану Маршалла було відновлено енергетичні потужності, які були знищені під час війни. Було створено енергосистеми, щоб забезпечити промисловість електрикою, а також налагоджувалося виробництво палива і транспортування газу.

Насамперед, надавали кредити і гранти на купівлю обладнання та матеріалів для відновлення енергетичних об'єктів, таких як електростанції, нафтопереробні заводи і транспортні засоби. Також у рамках плану Маршалла було розроблено програми навчання та підготовки місцевих фахівців для

забезпечення ефективної експлуатації відновлених об'єктів. Завдяки цим зусиллям було відновлено працездатність енергетичних систем у багатьох країнах Європи після Другої світової війни.

4. Транспорт і зв'язок. Відновлення транспортної системи та зв'язку було вкрай важливим для відновлення економічних зв'язків між країнами. Було відновлено залізничні шляхи, морські та авіаційні сполучення, а також ефективне функціонування поштового та телеграфного зв'язку.

Було відновлено залізничні шляхи, морські та авіаційні сполучення, які сильно постраждали під час війни. Програми відновлення були націлені на постачання нового обладнання і технологій, а також на проведення ремонтних і відновлювальних робіт.»[19]

Особливу увагу було приділено створенню ефективного поштового і телеграфного зв'язку, що був важливим фактором для вільного потоку інформації і головним чином для розвитку економічних відносин.

«Також у рамках програми було здійснено підтримку розвитку транспортної інфраструктури в регіонах, які сильно постраждали від війни. Було проведено роботи з відновлення доріг, закуплено транспорт, що забезпечує зв'язок між містами і селами, побудовано нові мости і тунелі.

5. Соціальна інфраструктура. Щоб забезпечити зростання економіки, було відновлено соціальні об'єкти, такі як лікарні, школи, навчальні заклади. Було створено програми з навчання кадрів, щоб забезпечити нормальне функціонування економіки в майбутньому.

Це включало відновлення і створення нових шкіл, університетів, лікарень та інших медичних установ, програм з навчання кадрів і зростання кваліфікації, а також розвиток системи соціального забезпечення. Особлива увага приділялася програмам із боротьби з бідністю та безробіттям, а також із розвитку житлового будівництва.

У рамках програми допомоги було виділено додаткові кошти на розвиток освіти і навчання, оскільки прогрес у галузі освіти і науки відігравав ключову роль у розвитку економіки. США надавали гранти та стипендії для студентів і

вчених, що допомагало їм здобувати вищу освіту в найкращих університетах США і повертатися до своїх країн, де вони могли застосовувати свої знання і навички.»[20]

Крім того, у Плані Маршалла було запропоновано заходи з підтримки житлового будівництва та боротьби з бездомністю в країнах Європи. Були створені програми з будівництва нових житлових будинків, а також програми з підтримки слабких і малозабезпечених верств населення.

Усі ці заходи допомогли відновити соціальну інфраструктуру в країнах Західної Європи і створити умови для довгострокового економічного зростання і розвитку.

РОЗДІЛ 3

РЕАЛІЗАЦІЯ ПЛАНУ РОЗВИТКУ ТА ВІДНОВЛЕННЯ НА ПРИКЛАДІ ОКРЕМОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ТА АДАПТАЦІЯ ІНШИХ ПЛАНІВ

3.1 Адаптація Плану Маршалла під Україну

«Чи можлива адаптація плану Маршалла під Україну?»

План Маршалла для України був би серйозним заходом. Він потребуватиме значних ресурсів від міжнародної спільноти. Але це було б гідним вкладенням. Він допоможе відновити економіку України і сприятиме миру та стабільності в регіоні.

На додаток до принципів, згаданих вище, я вважаю, що план Маршалла для України має бути сфокусований на такому:

Стійкість: План має бути розроблений таким чином, щоб сприяти сталому розвитку України. Це означає інвестування у відновлювані джерела енергії, енергоефективність та інші заходи щодо зниження впливу країни на навколишнє середовище.

Належне врядування: План має підтримувати належне врядування в Україні. Це означає інвестування в реформи правової системи країни, державного управління та боротьбу з корупцією.

План Маршалла для України, заснований на цих принципах, може стати потужним інструментом для просування миру, процвітання і демократії в регіоні.»[22]

А як адаптувати план Маршалла під Україну?

Ось деякі конкретні деталі про те, як План Маршалла може бути адаптований до України:

Сільське господарство: План міг би надати допомогу фермерам в Україні, щоб

допомогти їм відновити свою діяльність і збільшити виробництво. Це допомогло б забезпечити надійне постачання продовольства в Україні та експортувати його в інші країни.

Міжнародне співтовариство може надати допомогу фермерам в Україні, щоб допомогти їм відновити свої підприємства і збільшити виробництво. Ця допомога може набути форми фінансової допомоги, технічної допомоги або доступу до поліпшеного насіння та добрив.

Сприяння сільськогосподарським дослідженням і розробкам: Міжнародне співтовариство може сприяти сільськогосподарським дослідженням і розробкам в Україні, щоб допомогти фермерам підвищити врожайність і продуктивність. Ці дослідження можуть бути спрямовані на виведення нових сортів сільськогосподарських культур, стійких до шкідників і хвороб, а також на нові методи зрошення та сівозміни.

Міжнародне співтовариство може усунути торговельні бар'єри, які заважають українським фермерам експортувати свою продукцію в інші країни. Це допоможе збільшити попит на українську сільськогосподарську продукцію та підняти економіку країни.

«Промисловість: План може надати допомогу підприємствам в Україні, щоб допомогти їм відновити свої заводи та обладнання. Це допоможе створити нові робочі місця та стимулюватиме економіку.

Міжнародна спільнота може сприяти промисловим дослідженням і розробкам в Україні, щоб допомогти бізнесу покращити свої продукти та послуги. Ці дослідження можуть бути зосереджені на розробці нових технологій, які допоможуть бізнесу стати більш ефективним та продуктивним.

Міжнародна спільнота може підтримати сталу промисловість в Україні, щоб допомогти бізнесу зменшити свій вплив на довкілля. Це може включати сприяння використанню відновлюваних джерел енергії, а також розробку нових технологій, які можуть допомогти бізнесу заощаджувати воду та енергію.

Інфраструктура: План може надати допомогу Україні у відновленні доріг, мостів та інших об'єктів інфраструктури. Це допомогло б покращити транспортну систему країни та полегшило б ведення бізнесу.

Міжнародна спільнота може усунути торговельні бар'єри, які заважають українському бізнесу експортувати свої інфраструктурні продукти та послуги до інших країн. Це допоможе збільшити попит на українські інфраструктурні продукти та послуги і стимулюватиме економіку країни.

Міжнародна спільнота може надати Україні допомогу у відновленні доріг, мостів, залізниць та інших об'єктів інфраструктури. Ця допомога може бути надана у формі фінансової допомоги, технічної допомоги або доступу до покращених матеріалів та обладнання.»[24]

Освіта: План може надати Україні допомогу у відновленні шкіл та університетів. Це допоможе забезпечити українським дітям доступ до якісної освіти, а країні — кваліфіковану робочу силу.

Міжнародне співтовариство може сприяти науковим дослідженням і розробкам у сфері освіти і науки в Україні, щоб допомогти країні розвивати нові та інноваційні технології. Ці дослідження можуть бути зосереджені на розробці нових технологій, які можуть допомогти Україні вирішити такі проблеми, як підвищення економічного розвитку.

Міжнародна спільнота може усунути торговельні бар'єри, які заважають українському бізнесу експортувати свої освітні та наукові продукти і послуги до інших країн. Це сприятиме збільшенню попиту на українські освітні та наукові продукти і послуги та стимулюватиме економіку країни.

«Охорона здоров'я: План може надати Україні допомогу у відновленні лікарень та клінік. Це допоможе забезпечити доступ українських громадян до якісної медичної допомоги.

Міжнародна спільнота може сприяти науковим дослідженням і розробкам у сфері охорони здоров'я в Україні, щоб допомогти країні розробити нові та інноваційні методи лікування і технології. Ці дослідження можуть бути спрямовані на розробку нових методів лікування таких захворювань, як рак і хвороби серця, а також нових технологій діагностики та лікування хвороб.

Міжнародна спільнота може підтримати медичну освіту та навчання в Україні, щоб допомогти працівникам покращити свої навички та знання. Таке навчання може бути зосереджене на таких темах, як медсестринство, медицина та громадське здоров'я.»[25]

Соціальні програми: План може надати допомогу Україні для фінансування соціальних програм, таких як соціальна допомога та допомога по безробіттю. Це допомогло б підтримати найбільш вразливі верстви населення.

Міжнародна спільнота може сприяти дослідженню та розвитку соціальних програм в Україні, щоб допомогти країні розробити нові та інноваційні соціальні програми. Ці дослідження можуть бути зосереджені на розробці нових програм, які можуть вирішити конкретні проблеми, що стоять перед Україною, такі як бідність, безробіття та бездомність.

Міжнародне співтовариство може підтримати освіту та навчання соціальних програм в Україні, щоб допомогти працівникам покращити свої навички та знання. Таке навчання може бути зосереджене на таких темах, як соціальна робота, державне управління та соціальна політика.

План Маршалла був успішною програмою, яка допомогла відновити Західну Європу після Другої світової війни. Я вважаю, що подібний план може бути успішним в Україні. Це вимагало б значного виділення ресурсів з боку міжнародної спільноти, але це була б вартісна інвестиція. Це допомогло б відновити економіку України та сприяло б миру і стабільності в Європі.

3.2 Аналіз проекту готового плану повоєнного розвитку України

«Сильна європейська країна – магніт для іноземних інвестицій»

«Наразі це — справжній девіз плану відновлення України, який вже представив Президент України спільно з Офісом Президента, Верховною Радою, Кабінетом Міністрів та Мінцифрою.

План Відновлення України спрямований на прискорення стійкого економічного зростання. В рамках плану визначено перелік Національних програм для досягнення ключових результатів.

План Відновлення України базується на 5 основних принципах:

1. Негайний початок і поступовий розвиток.
2. Нарощування справедливого добробуту.
3. Інтеграція в ЄС.
4. Відбудова кращого, ніж було, в національному та регіональному масштабах.
5. Стимулювання приватних інвестицій.

На створеному офіційному веб—сайті плану відновлення України, який доступний українською та англійською мовою розповідається більш детально про проекти, у різних сферах, які плануються к реалізації. Проекти про освіту, бізнес, спорт, цифровізацію, енергетичну залежність, відбудову житла та інфраструктури тощо.

Десятирічний план спрямований на прискорення стійкого економічного зростання країни. У рамках плану відновлення визначили список Національних програм для досягнення ключових результатів:

- Зміцнення інституційної спроможності (перезапуск САП, НАБУ, завершення корпоратизації державних підприємств) — \$0,1 млрд;
- Цифрова держава — \$0,1 млрд;
- Зміцнення безпеки та оборони — \$50 млрд;
- Прагнення до інтеграції в ЄС — \$1 млрд;
- Відновлення чистого і захищеного середовища — \$20 млрд;
- Енергетична незалежність і зелений курс — \$130 млрд;
- Поліпшення бізнес—середовища — \$5 млрд;
- Забезпечення конкурентноспроможного доступу до капіталу — \$75 млрд;
- Забезпечення макрофінансової стабільності — \$60—80 млрд;
- Розвиток секторів економіки з доданою вартістю — \$50 млрд;
- Розширення та інтеграція логістики з ЄС — \$120—160 млрд;
- Відновлення та модернізація житла та інфраструктури регіонів — \$150—250 млрд;
- Відновлення та модернізація соціальної інфраструктури — \$35 млрд;
- Розвиток системи освіти — \$5 млрд;
- Модернізація системи охорони здоров'я — \$5 млрд;
- Розвиток систем культури і спорту — \$20 млрд;
- Забезпечення ефективної соціальної політики — \$7 млрд.

Загалом у плані відновлення значиться більш ніж 850 проєктів.

Раніше прем'єр—міністр України заявив, що план відновлення України після війни вже оцінюють у \$750 млрд.»[26]

Аналіз

Проводячи аналіз проєктів які представлені в рамках плану ми маємо розуміння що під відновлення підлягає майже всі частини в житті українця. Від його зруйнованого житла та парку який через дорогу до відновлення економіки країни а разом з цим і підняття індексу людського капіталу.

А згідно з планом розвитку через 10 років Україна повинна бути у топ 25 країн за рівнем індексу людського капіталу та у топ 25 країн за індексу економічної складності.

Зараз Україна посідає 42 місце за рівнем індексу економічної складності. І має коефіцієнт 0.63 індексу людського капіталу та посідає 50 місце.

У рамках плану щорічний приріст реального ВВП в Україні повинен бути вище ніж 7%. Підсумок ВВП України за 2022 рік склав —25,5%.

3.3 Відновлення України зараз

Як відновлюють Україну прямо зараз? Коли військові дії ще тривають. Збитки України під час війни

«Керівник Офісу президента України 1 червня, виступаючи на засіданні Комітету закордонних справ та оборони парламенту Ірландії, заявив, що Україна втратила через війну 35 відсотків валового внутрішнього продукту, а прямі збитки від війни вже перевищують 600 мільярдів доларів. Водночас у Київській школі економіки (KSE) скромніші в оцінках.

За даними проєкту KSE "Росія заплатить", що здійснюється за підтримки уряду та Офісу президента, станом на 25 травня загальна сума прямих задокументованих збитків інфраструктури України внаслідок руйнувань під час війни становить понад 105,5 мільярда доларів.

За останніми оцінками аналітиків KSE, через війну в Україні зруйновано чи пошкоджено понад 44 мільйони квадратних метрів житлового фонду на 39,3 мільярда доларів.

Загалом з початку війни Росії проти України пошкоджено, зруйновано або захоплено щонайменше 227 підприємств, 23,8 тисячі кілометрів доріг, 6,3 тисячі кілометрів залізничних колій та 41 залізничний міст, 643 заклади охорони здоров'я, 1123 заклади освіти, 621 дитсадок, 192 культурних і 115 релігійних споруд, 178 складів, 99 адмінбудівель, 28 нафтобаз, 19 торговельних центрів. Які об'єкти відновлюються у першу чергу?

За даними міністерства розвитку громад і територій, наразі ще триває збір інформації від територіальних громад, щоб визначити розмір збитків від війни та необхідний обсяг коштів на відбудову деокупованих районів України. "На місцях працюють комісії з визначення рівня руйнації об'єктів, вже наступний етап — технічний огляд і визначення кошторису відбудови", — вказали у міністерстві у відповідь на запит DW.

В уряді запевняють, що на звільнених від російських військ українських територіях вже почали активно відновлювати як інфраструктурні об'єкти, так і житлові будинки, що постраждали через активні бойові дії. Зокрема, 4 травня відкрили рух тимчасовим мостом через річку Тетерів на Варшавській трасі у Київській області. 7 травня запустили рух відновленим залізничним мостом через річку Ірпінь, яку російські війська намагалися форсувати в березні під час наступу на Київ. 28 травня на автодорозі міжнародного значення М—06 Київ — Житомир відкрили лівий проїзд біля зруйнованого на початку російського вторгнення мосту в Стоянці на Київщині.

Заступник керівника Офісу президента України Кирило Тимошенко під час брифінгу 1 червня відзвітував, що на 45 відсотках звільнених територій вже відновлено залізничне сполучення. У 326 населених пунктах відновили роботу заклади медицини, а у понад 400 знову відкрили аптеки. Загалом 85 відсотків деокупованих міст, селищ та сіл знову зі світлом. 1 червня у Бородянці відкрили модульне містечко для внутрішньо переміщених осіб на Київщині.

На думку Віктора Андрусіва, поки війна з Росією не завершена "вся Україна перебуває під загрозою повторення Бородянки", тому нині в першу чергу має відновлюватися пошкоджене житло, яке можна легко відновити. "Людині, в якій житло зруйноване вщент, мають пропонуватись опції щодо її альтернативного розміщення — це може бути переселення в інше місце або проживання у зведених тимчасових модульних будинках", — зазначає він.

Як повідомили DW у міністерстві розвитку громад і територій, "першочергово кошти виділяються на ті об'єкти, які мають мінімальні пошкодження, тобто коли невеликими коштами можна забезпечити повернення об'єктів в експлуатацію". Зокрема, виділені урядом гроші спрямовують на ремонт віконних і дверних прорізів, дахів, покрівель і конструкцій фасадів. Також за кошти з держбюджету ліквідовують вибоїни покриттів вулиць і доріг населених пунктів, розбирають зруйновні конструкції та прибирають розбиту воєнну та цивільну техніку.

Крім того, першочергово фінансується ремонт інженерних мереж та

систем, в тому числі теплопостачання, газопостачання, водопостачання, водовідведення, каналізації, опалення та електричних мереж.

План швидкого відновлювання

«План швидкого відновлення України (Fast Recovery план) передбачатиме оперативну відбудову об'єктів соціальної інфраструктури, зруйнованих унаслідок повномасштабного російського вторгнення, і має врахувати найкращі сучасні будівельні стандарти.

Водночас, як повідомив заступник керівника Офісу Глави держави, за дорученням Президента України проектний офіс «Великого будівництва» та обласні військові адміністрації розробили План швидкого відновлення України.

«Fast Recovery вимагає термінової реалізації, передбачає стовідсоткове відновлення житлового фонду на деокупованих територіях і частини шкіл, садочків, лікарень та об'єктів ЖКГ, які необхідно відбудувати зараз, щоб люди могли повернутися додому й отримувати мінімальний набір послуг», – зауважив заступник керівника Офісу Президента.

Fast Recovery план передбачає оперативну відбудову соціальної інфраструктури та є одним із найважливіших елементів довгострокового плану відновлення України.»[30]

«Суть плану полягає в максимально швидкому відновленні всієї соціальної інфраструктури з урахуванням найкращих світових практик і технологій для того, щоб швидко й сучасно відбудувати наші міста й села. Fast Recovery – проект відновлення пошкодженої критично важливої інфраструктури. Це те, що потрібно робити негайно», – Кирило Тимошенко.

За його словами, загальний бюджет Fast Recovery плану становить майже 17,4 млрд дол. США.

Ці кошти потрібні, щоб відновити 5909 зруйнованих багатоповерхових та 31 034 приватних будинки, 259 шкіл, 205 садочків, 170 медичних закладів, 2070 об'єктів ЖКГ.

Онлайн платформа пошкоджень

Створено онлайн—платформу, на якій детально відображаються всі пошкодження інфраструктури в Україні.

Платформа дає змогу аналізувати такі параметри: геодані про кожну пошкоджену одиницю, її місцезнаходження, розмір, тип (наприклад, багатоквартирний будинок, приватний, лікарня, школа, дитячий садок тощо) і дату, коли було завдано пошкоджень. На цей час на платформі доступна інформація про 69 тисяч знищених одиниць.

Жодної ручної роботи, все має бути прозорим і доступним одразу для всіх користувачів платформи. Щойно сервіс буде готовий, ми плануємо зробити презентацію з автоматичного розрахунку вартості. На платформі буде доступний статус відновлення і витрати коштів від донорів.

Наразі сервіс доступний лише для внутрішнього використання в Офісі Президента, але незабаром доступ до нього планують розширити на партнерів» [21].

Київщина

У Київській області триває відновлення пошкоджених у ході бойових дій об'єктів інфраструктури. На 139 об'єктах ремонтні роботи вже завершено. Відновили адміністративну будівлю, два Центри творчості дітей та юнацтва, відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання, чотири заклади загальної середньої освіти, дитячий садок, 15 закладів охорони здоров'я, 50 багатоквартирних будинків та 65 – приватних.

Найбільше об'єктів вже відновили в Бучанському районі Київської області.

Для відновлення інфраструктури Київщини у квітні 2022 року з резервного фонду держбюджету виділили 400 мільйонів гривень. Кошти призначені для ліквідації незначних ушкоджень: для заміни вікон, дверей, ремонту покрівлі у будівлях» [27].

ВИСНОВКИ

Внаслідок воєнних дій країна може опинитися на межі руйнування, як в економічному, так і в соціальному плані. Відновлення після війни вимагає величезних зусиль і ресурсів, а також планування і стратегії.

Першочергові дії мають бути приділені відновленню інфраструктури, такої як дороги, мости, енергетичні лінії, водопостачання тощо. Це забезпечить необхідний комфорт для населення і дасть можливість розвитку економіки.

Наступний етап відновлення має бути спрямований на відновлення виробничих потужностей і створення робочих місць. Це може потребувати зовнішньої допомоги та інвестицій, а також податкових пільг для інвесторів. Важливо зосередити зусилля на тих галузях, які можуть дати найбільший економічний ефект і запропонувати робочі місця населенню.

Повоєнний період став важливим етапом у розвитку економіки різних країн світу. Світова війна призвела до величезних збитків в економічній сфері, але завдяки постійним зусиллям урядів і народів багатьох країн вдається подолати кризу і просунути вперед.

У різних країнах з'явилися нові економічні теорії та моделі, які дали змогу розуміти й аналізувати складні економічні ситуації та розробляти стратегії для ефективного розвитку. Також повоєнний період став важливим етапом у розвитку міжнародної торгівлі та економічних зв'язків між різними країнами.

Важливим фактором для розвитку економіки повоєнного періоду стали інновації в різних сферах, таких як технології, виробництво і маркетинг. Нові технології дали змогу збільшити продуктивність і знизити витрати на виробництво, а нові маркетингові методи допомогли просувати продукти на ринок і підвищувати їхню конкурентоспроможність.

Важливою роллю для розвитку стала також активна роль держави в економічному житті країни. Держава здійснювала регулювання економічних

процесів, допомагала на різних етапах фінансування, створювала умови для розвитку нових індустрій, встановлювала соціальні стандарти та вживала інших заходів для підвищення добробуту населення.

Одним із найважливіших результатів повоєнного періоду став розвиток ринкової економіки та зростання світової торгівлі. Цей процес допоміг скоротити розрив між різними країнами і зробити економіку більш інтегрованою і взаємозалежною.

Після відновлення економіки, дуже важливо забезпечити соціальний захист населення. Держава повинна надати всім необхідні умови для мінімального прожиткового рівня, такі як охорона здоров'я, освіта, житло та харчування.

Також необхідно приділяти увагу ліквідації наслідків воєнного конфлікту, включно з підтримкою жертвам насильства та встановленням закономірності й зміцненням міжнародної безпеки. Усе це може допомогти повернути суспільство до нормального життя, а також підвищити рівень довіри громадян до влади.

План Маршалла та інші плани були б успішними програмами, які допомогали відновити Західну Європу після Другої світової війни. Я вважаю, що подібні плани може бути успішним в Україні. Це вимагало б значного виділення ресурсів з боку міжнародної спільноти, але це була б вартісна інвестиція. Це допомогло б відновити економіку України та сприяло б миру і стабільності в Європі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кучеренко Я. Історичний огляд // План Маршалла та Україна. 2017.
2. Супрун І. 1948–1952 роки // Вплив Плану Маршалла на економіку України. 2011.
3. Дончак І. Передумови та результати економічної співпраці України з країнами Плану Маршалла. 2012.
4. Гребень А. План Маршалла та його вплив на економіку України. 2008.
5. Бойко І. Наукова думка // План Маршалла та його вплив на економіку України. 2004.
6. Кудрявець М. План Маршалла та Україна. 2004.
7. Дивак Є. Польський досвід // План Маршалла. 2014.
8. Мітник А. Економіка України в умовах відбудови згідно з Планом Маршалла. 2017.
9. Березівська І. План Маршалла та його вплив на економіку країн Центральної та Східної Європи, 2011.
10. Кучерук А. План Маршалла // Корисний досвід для України: Історична правда, 2019.
11. Кузін О. Д. Звичайний розум української міської громади. 2017.
12. Шумельда Л. І., Бирюк С. В., Колесса О. В., Літвинова Т. І., Ілляшенко І. С. Традиції та новітні ініціативи // Громади в Україні. 2016.
13. Литвинова, Т. І. Європейський досвід об'єднання територіальних громад у контексті реформи децентралізації в Україні. 2017.
14. Дорох О. М. Особливості формування територіальних громад в Україні. 2015.
15. Євсеєнко О. М. Територіальна громада як активний учасник децентралізаційного процесу в Україні. 2018.
16. Дроздов Д. І. Державна стратегія формування територіальних громад // Регіональна політика в Україні. 2018.

17. Шафран Ю. В. Теоретико—методологічні засади формування територіальних громад в Україні. 2017.
18. Леоненко О. Г. Факти, події, результати // Децентралізація в Україні. 2017.
19. Губчак О. О. Моделі, механізми, шляхи реалізації // Територіальна громада в Україні.. 2019.
20. Кот О. В. Інноваційні можливості територіальних громад в Україні, 2017.
21. План швидкого відновлення України : Стаття. URL: <https://www.president.gov.ua/news/plan—shvidkogo—vidnovlennya—ukrayini—peredbachatime—operativ—76433>
22. Giovanni Andrea Cornia and Vladimir Popov. Global South: Lessons Learned and Ways Forward. 2017.
23. Ivan T. Berend. World War II Europe: Rebuilding and Economic Growth in Europe and Its Transition Economies // The Economic History of Post. 2014.
24. Graciana del Castillo. Rebuilding War —Torn States: The Challenge of Post // Conflict Economic: Reconstruction edited. 2008.
25. Theo Neethling, Moses N. Kiggundu. Concepts, Role—Players, Policy and Practice edited // Conflict Reconstruction and Development in Africa. 2015.
26. John Hiden, Nico Wouters, Postwar Reconstruction in Europe 1945—1965 // Experience and Experiment edited, 2013.
27. Roger Mac Ginty, Oliver P. Richmond. The Challenges of Empowerment Promotion in Post—Conflict Societies // Beyond Peacebuilding. 2011.
28. Cedric de Coning, Chiyuki Aoi, John Karlsrud. A Lexicon // Conflict Peacebuilding. 2009.
29. Sorpong Peou. A Human Rights Perspective // War Reconstruction in Cambodi, 2000.
30. Гончаров К. Відбудова України під час війни. DW Україна, 2022. Стаття. URL: <https://www.dw.com/uk/vidbudova—ukrainy—pid—chas—viiny—lyshe—kosmetychnyi—remont/a—61996008> (дата публікації: 03.06.2022)